

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ БІЗНЕСУ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма “Облік і оподаткування”

Спеціальність 071 “Облік і оподаткування”

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 13 від 1 березня 2021 р.

м. Івано-Франківськ - 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура дисципліни
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи бізнесу
Освітня програма	Облік і оподаткування
Спеціалізація за наявності	
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс /семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 16 Семінарські – 14 Самостійна робота – 60
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua

2. Опис дисципліни
<p>Предметом вивчення дисципліни є теоретичне вивчення сучасного бізнесу та набуття вміння приймати економічно-ефективні рішення в сучасних ринкових умовах.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні основи бізнесу, форми його організації та умови створення. 2. Пошук ідеї бізнесу та формування його ділової етики. 3. Індивідуальне науково-дослідне завдання, що полягає у підготовці наукової публікації. <p>Метою дисципліни є сформувані у студентів систему знань з основ бізнесу та допомогти їм оволодіти інструментарієм прийняття ефективних господарських рішень.</p> <p>Основними завданнями дисципліни є: обґрунтувати теоретичні основи бізнесу, форми його організації та умови створення, розкрити фінансове забезпечення бізнесу та основні елементи його інфраструктури, дослідити механізми створення бізнесу та вивчити порядок легалізації бізнесу із застосуванням правил етикету бізнесмена в подальшому.</p> <p>Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – економічну сутність бізнесу на підприємстві; – вплив політики і права на розвиток бізнесу; – умови становлення бізнесу у ринковій економіці; – етику поведінки бізнесмена; – форми організації бізнесу; – елементи інфраструктури бізнесу; – забезпечення фінансування бізнесу. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обрати вид підприємницької діяльності; – враховувати соціальні аспекти впливу держави на суспільство; – використовувати правові засади створення бізнесу; – використовувати принципи ділової моралі; – володіти етикою в дотриманні зобов'язань. <p>Інтегральна компетентність</p> <p>ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>

Компетентності**Загальні компетентності**

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

Програмні результати

ПРН 08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

ПРН 20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, планування та управління часом.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Тема 1. Суть бізнесу і підприємництва	Розуміти суть значення поняття бізнесу і підприємництва; обґрунтувати складові рішення створення бізнесу; розуміти стадії функціонування суб'єктів бізнесу	Тести, питання, кейси
2	Тема 2. Бізнес-ідея: генерація та оцінка	Розуміти сутність бізнес-ідеї; обґрунтувати перешкоди на шляху генерації бізнес-ідей; розробити методи генерації ідей: мозковий штурм, карта ідей	Тести, питання, кейси
3	Тема 3. Регулювання підприємницької діяльності	Розуміти законодавчі акти з розвитку підприємництва; обґрунтувати підприємство, як основну ланку підприємництва; визначити напрямки ліцензування підприємницької діяльності	Тести, питання, кейси
4	Тема 4. Етика і етикет бізнесмена	Розуміти етику відносин з підлеглими у бізнесі; обґрунтувати впровадження культури у бізнес-діяльності	Тести, питання, кейси
5	Тема 5. Франчайзинг	Розуміти нормування сутність франчайзингу; обґрунтувати основні принципи співпраці по франчайзингу; знати види франчайзингу	Тести, питання, кейси
6	Бізнес-план підприємства.	Розуміти зміст, технологію розробки і реалізації бізнес-плану; обґрунтувати напрямки складання бізнес-плану	Тести, питання, кейси
7	Підприємницький ризик.	Розуміти суть підприємницького ризику; знати шляхи урегулювання підприємницьких ризиків.	Тести, питання, кейси
8	Соціальна відповідальність бізнесу	Розуміти поняття соціальної відповідальності бізнесу.	Тести, питання, кейси

4. Система оцінювання курсу

Поточне тестування та самостійна робота			Сума балів з навчальної дисципліни
Модуль 1		Модуль 2	
Змістовий модуль 1 поточний контроль	Змістовий модуль 2 Самостійна робота	Змістовий модуль 3 Індивідуальне завдання	
Теми 1-8	Теми 1-8	Теми 1-8	
50	40	10	
100			

Знання, при формі семестрового підсумкового контролю-заліку, оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

зараховано:

90 – 100 – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

80 – 89 – здобувач освіти дуже добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

70 – 79 – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається кількох неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

60 – 69 – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє значну кількість неточностей у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

50 – 59 – здобувач освіти частково опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє значну кількість неточностей у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

не зараховано:

26 – 49 – здобувач освіти не опанував більшості навчального матеріалу дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

1 – 25 - здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Шкала оцінювання для заліку		
університетська	національна	шкала ЄКТС
90 – 100	зараховано	A
80-89		B
70-79		C
60-69		D
50-59		E
26-49	Не зараховано	FX
1-25		F

Накопичення балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Практичні	40
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Залік	40
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Лекція																	-
Практичні		5		5		6		6		6		6		6			40
Самостійна робота															10		10
Індивідуальне завдання															10		10
Залік																40	40
Максимальна кількість балів																	100
Всього за тиждень		5		5		6		6		6		6		6	20	40	100

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання практичних завдань.

Критерії поточного оцінювання:

«5» – в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.

«4» – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.

«3» – в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.

«2» – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати студенти під час практичних занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).

Середній бал за поточний контроль переводиться у 50 бальну шкалу.

Система оцінювання знань самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів:

1. Тестування
2. Контрольна робота

Тестовий контроль: студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (d-learn.pnu.edu.ua) (дві спроби – кращий результат).

Максимальна кількість балів за тестування становить 30 балів (60 тестів по 0,5 бали).

Контрольна робота

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт.

Передбачено виконання однієї контрольної роботи. Кожна контрольна робота оцінюється максимум 10 балів.

Контрольна робота виконується після Теми 6.

Усне опитування термінів відповідно до глосарію, який поданий у дистанційній формі навчання <http://www.d-learn.pu.if.ua>. Оцінюється, як поточна оцінка 2, 3, 4, 5.

Критерії оцінювання:

9-10 балів – в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усного виступу.

8-7 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усного виступу, в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

4-6 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усного виступу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1-3 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усної відповіді, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Система оцінювання знань через проведення письмових індивідуальних робіт

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального завдання (ІЗ).

Контроль знань індивідуальної роботи проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Модульний контроль знань індивідуальної роботи студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або індивідуальних завдань.

ІНДЗ може бути виконано так:

Студент бере за основу реальне підприємство на якому працює він, його родичі чи знайомі; або яке розміщено за місцем проживання.

Вихідними даними є загальні характеристики підприємства, характер виробничої діяльності, асортимент продукції, що випускається, ринкові позиції та зовнішні прояви бізнес культури, Бізнес-дизайн. Індивідуальне завдання виконується в окремому зошиті або друкується на окремих аркушах або у вигляді презентації Power Point (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту).

Максимальна кількість балів за ІНДЗ становить 10 балів.

Критерії контролю знань індивідуальної роботи студентів (за виконання письмової контрольної роботи або індивідуального завдання):

9-10 балів - в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

8-7 балів - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

6-5 балів - у цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

4-3 балів - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

2-1 балів - частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

0 балів - не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань.

6. Ресурсне забезпечення

Основна

1. Баланюк І. Ф., Сас Л. С., Шеленко Д. І. Сутність методології та організації наукових досліджень в обліку. Вісник Прикарпатського університету. Серія економіка. Вип. 11. Івано-Франківськ: Плай. 2015. С. 43-45.

2. Біляк Т. О., Бірюченко С. Ю., Бужимська К. О. Основи підприємництва: Підручник. Житомир : ЖДТУ. 2019. 493 с.

3. Доброва Н. В., Осипова М. М. Основи бізнесу: навчальний посібник. Одеса: Бондаренко М. О. 2018. 305 с.

4. Свердан М. М., Свердан М. Р. Основи наукових досліджень: підручник. Чернівці: Рута. 2008. 456с.

5. Чупріна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень: навчальний посібник. К: КНУТД. 2009. 246 с.

Наукові публікації

6. Левшук А. А. Роль малого бізнесу в економіці України. *Регіональна бізнес-економіка та управління*, 2013, № 1 (37) 93. С. 93-96. URL http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Rbetu_2013_1_29.pdf

7. Міхно Н. К. Особливості розвитку підприємництва в дніпропетровському регіоні. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи»*. Вип. 37. 2016. С. 167–171.

8. Матвіїшин Є., Третяк Г. Розвиток малого і середнього підприємництва в Україні в контексті міжнародної співпраці. *Ефективність державного управління*. 2017. Вип. 1 (50). Ч. 2. С. 187–189.

9. Вагнер І. М., Демко І. І. Вплив Covid-19 на економічний розвиток малого і середнього бізнесу в Україні. *Вісник університету банківської справи*. 2020, № 1 (37). С. 59-66.

7. Контактна інформація

Кафедра	кафедра обліку і оподаткування
Викладач (-і)	Баланюк Іван Федорович д.е.н., проф. завідувач кафедри обліку і оподаткування
E-mail викладача	ivan.balaniuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ .
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на залік, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
Додаткові бали	<p><i>Додаткові бали до поточного контролю</i></p> <p>Доповнення усного виступу:</p> <p>2 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.</p> <p>1 бал – отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.</p> <p>Суттєві запитання до виступаючих:</p> <p>2 бали – отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.</p> <p>1 бал – отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.</p> <p>Експрес-контроль:</p> <p>2 бали – бали нараховуються студентам, які вільно володіють усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлюють свої думки.</p> <p>1 бал – отримують студенти, які частково володіють матеріалом та можуть окреслити лише деякі проблеми теми.</p> <p>Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу (за темами):</p> <p>Програмою курсу визначено перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної теми. Студентам пропонується скласти словник основних термінів з конкретної теми бали нараховуються студентам, які не лише склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, а й можуть вільно розтлумачити їх зміст.</p> <p>1 бал – нараховуються студентам, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми і не можуть їх розтлумачити без конспекту.</p> <p>Підготовка творчих завдань(есе, дайджест):</p> <p>Есе – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену робочою програмою. Головна мета есе – це самостійне викладення студентом на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми, питання.</p>

	<p>Дайджест – це добір уривків з різних джерел на певну тематику. У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки.</p> <p>1 бал – бали отримують студенти, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об'єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки</p> <p>1 бал – бал отримують студенти, які в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.</p>
Неформальна освіта	<p>Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019)</p>

Професор _____ **Баланюк І. Ф.**